

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen lapsen tuen vahvistaminen lisäresurssilla

Sivistyslautakunta 26.05.2026

279/12.07.00/2026

Varhaiskasvatuksessa lapsen tuen uudistus tapahtui 1.8.2022 ja esiopetuksessa 1.8.2025. Tuen uudistukset ovat tuoneet mukanaan uudenlaisen näkemyksen pienten lasten oikeudesta tukeen ja muokannut annettavan tuen muotoja. Uudistukset nostavat esille erityisopettajien antaman opetuksen yhtenä tärkeänä osana lapsen tukea. Varhaiskasvatuksessa lapsella on oikeus varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluihin ja opetukseen hänen tuen tarpeensa sitä edellyttäessä (Varhaiskasvatusuunnitelman perusteet 2022, varhaiskasvatuslaki 15 c §). Esiopetuksessa lapsella, jolla on vaikeuksia osallistua esiopetuksessa annettavaan opetukseen, on oikeus saada ryhmäkohtaisia tukimuotoja ja lapsikohtaisia tukitoimia oppimisen ja esiopetukseen osallistuminen tueksi (Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet, perusopetuslaki 20 a §).

Mäntsälän varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa arvioitiin keväällä 2025 tuen resurssien riittävyyttä suhteessa tulevaan esiopetuksen lakimuutoksen lasten tuen järjestämisestä. Tuossa yhteydessä olemassa olevia resursseja lisättiin yhdellä konsultoivalla varhaiskasvatuksen erityisopettajalla ja kieli- ja kulttuuriopettajalla. Tämän jälkeen konsultoitujen erityisopettajien määrä on ollut yhteensä 5 noin 1 000 lasta kohden. Kunta tarjoaa myös yksityisten palveluntuottajien palveluissa oleville lapsille erityisopettajien konsultaatiopalveluita. Sekä lisäksi yksityisille päiväkodeille tarjotaan esiopetuksessa ryhmäkohtaisena tukimuotona erityisopettajan antamaa opetusta muun opetuksen yhteydessä ja lapsikohtaisena tukitoimena erityisopettajan antamaa opetusta osittain pienryhmässä tai muun opetuksen yhteydessä.

Lakisääteistä erityisopettajien antamaa opetusta esiopetusryhmissä on seurattu kirjaamalla ylös konsultoitujen erityisopettajien tuntimääriä ryhmäkohtaisen tuen antamisesta. Syksyllä 2025 erityisopettajien antamaa opetusta annettiin 13,6 h / vko ja ryhmäkohtaisen tuen tavoite oli 24,4 h / vko. Tuntimäärät alittavat suunnitellun ja perusopetuksessa käytössä olevat tuntimäärät. Esiopetus on kunnassa hajautettu lähes kaikkiin päiväkoteihin, jolloin ryhmien määrä on 19 (2025-2026) ja yksiköt sijaitsevat eri puolilla Mäntsälää. Suurin osa Mäntsälän varhaiskasvatuksen ryhmistä ovat kuitenkin varhaiskasvatusryhmiä ja esiopetuksen tuen uudistuksen myötä erityisopettajien työpanos on siirtynyt vahvasti esiopetusryhmiin, jolloin varhaiskasvatusryhmät eivät ole saaneet riittävästi tarvitsemaansa tukea. Tämä näkyy vähäisempänä tuen tarpeiden havaitsemisena varhaiskasvatusryhmissä kevään 2026 aikana verrattuna edellisvuosiin. Lisäksi henkilöstöltä ja päiväkodin johtajilta on tullut palautetta liian vähäisestä resurssista varhaiskasvatuksen tuen toteuttamiseen.

Lapsen tuen toteuttamiseen tarvitaan varhaiskasvatukseen 3.8.2026 alkaen yksi yksi konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja lisää, jotta lakisääteinen tuen toteuttaminen mahdollistuisi Mäntsälän varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa.

Valmistelija

Varhaiskasvatuspäällikkö Karoliina Purola, karoliina.purola(@)mantsala.fi,
lapsen hyvinvoinnin ja tuen asiantuntija Anne Riihinen, sähköposti
anne.riihinen(@)mantsala.fi

Esittelijä

Sivistysjohtaja Ahvo Timo

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää myöntää luvan palkata esiopetukseen ja
varhaiskasvatukseen yhden konsultoivan varhaiskasvatuksen opettajan
lisää 3.8.2026 alkaen.

Päätös